

FIL-PRIM'AWLA TAL-QORTI ~IVILI

IM}ALLEF

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.

ILLUM il-}amis, 16 ta' Mejju, 2002

Kawla Numru 10

~itazz. Numru. 214/01JRM

CUTRANS LIMITED

VS

**KONTROLLUR
DWANA**

TAD-

Il-Qorti:

Rat l-Att ta' ~itazzjoni mressaq fit-8 ta' Frar, 2001, li bih il-kumpannija Cutrans Limited ippremettiet:

Illi fis-26 ta' Di`embru, 2000 wara raid li sar mill-Pulizija u re`llement minn membri tal-Economic Crime Unit tal-Pulizija f'ma]zen fl-Iklin fejn instab ammont ta' xorb alkoholiku illi allegatament ma [iex m]allas da]ju fuqu [ie maqbud truck li minn fuqu kien qed jin]att ix-xorb alkoholiku in kwistjoni;

Illi dan it-truck ERF bin-numru KAD 978 huwa proprjeta' tas-so'jeta' attri'i u fil-fatt huwa reġistrat f'isem Silvio Cutajar g]an-nom ta' Cutrans Limited;

Illi l-persuna illi dakinhar tas-sejba tax-xorb alkoholiku kien qed juza u jsuq it-truck imsemmi kien `ertu Chris Cutajar illi huwa biss impjegat tas-so'jeta' attri'i;

Illi s-so'jeta' attri'i, sid it-truck, kif ukoll id-diretturi u rapprezentanti tal-istess so'jeta' attri'il ma kienu jafu b'xejn illi kien qed isir dakinhar tas-26 ta' Di`embru, 2000 mill-impjegat tag]hom u lanqas ma kienu jafu illi fil-fatt it-truck in kwistjoni kien f'idejn l-istess impjegat Chris Cutajar u ma kienux jafu bl-importazzjoni o meno tax-xorb alkoholiku;

Illi g]aldaqstant is-so'jeta' attri'i u r-rapprezentanti tag]ha huma persuni in buona fede li ma g]andhom ebda konnessjoni mal-allegat delitt li qed jiġi investigat mill-Pulizija;

Illi l-Pulizija la indizjat is-so'jeta' attri'i u lanqas lid-diretturi tag]ha fl-investigazzjoni tag]hom u fil-fatt ma ressqu l-ebda wieġed minnhom quddiem il-Qorti tal-Maġistrati b]ala Qorti ta' Gudikatura Kriminali u dan stante illi mill-inkjesta s-so'jeta' attri'i ma [jetx indizzjata;

Illi s-so'jeta' attri'i qeg]da tbag]ti spejje\, danni u telf ta' profitt min]abba t-telf tal-uzu tat-truck li huwa bzonnjuz fl-avviament ta' kuljum tan-negozju tag]ha u barra minn hekk t-truck qed igarrab]sara min]abba in-`non uso' tieg]u;

Illi t-truck g]adu maqbud ta]t l-Awtorita' tal- Kontrollur tad-Dwara a tenur tal-Artikolu 69 tal-Ordinanza tad-Dwana, 1909 hekk kif jidher mis-`Seizure Note' illi r`eviet is-so'jeta' attri'i mill- Kontrollur tad-Dwana fis-7 ta' Frar, 2001 (Dok. "A");

Illi fid-9 ta' Jannar, 2001 is-so'jeta' attri'i tramite il-konsulent legali tag]ha sottoskritt avzat bil-miktub lill-Kontrollur tad-Dwana ai termini tal-Artikolu 72(2) tal-Ordinanza tad-Dwana

illi qed titlob lura t-truck hekk maqbud u illi bi jsiebha titlob lura l-istess truck, (Dok. "B");

Illi l-konvenuti sallum baqgju inadempjenti u la rritornaw it-truck fuq imsemmi u lanqas ressqu g]all-likwidazzjoni tad-danni sofferti mis-so`jeta' attri`i;

G]alhekk il-kumpanija attri`i talbet lil din l-Onorabbli Qorti g]aliex m'g]andhiex prevja kwalsiasi dikjarazzjoni ne`essarja u opportuna u g]ar-ragunijiet premssi:

1. Tordna lill-konvenut jirrilaxxja minn ta]t il-kustodja tieg]u t-truck ERF bin-numru ta' registrazzjoni KAD 978 proprjeta' tas-so`jeta' attri`i Cutrans Limited fi \mien qasir u perentorju li ji]i lilha ffissat;
2. Tiddikjara u tidde`iedi illi l-konvenut hu responsabbli g]ad-danni kollha inkluz telf ta' profitt li soffriet u qed issofri s-so`jeta' attri`i min]abba l-fatt illi t-truck ERF bin-numru KAD 978 mhux qieg]ed fil-pussess tag]ha u ergo ma tistax tuzah g]an-negojju tag]ha;
3. Tillikwida d-danni sofferti mis-so`jeta' attri`i inkluz telf ta' profitt li soffriet u qed issofri s-so`jeta' attri`i min]abba l-fatt illi t-truck ERF bin-numru KAD 978 mhux qieg]ed fil-pussess tag]ha u ergo ma tistax tuzah g]an-negojju tag]ha;
4. Tikkundanna lill-konvenut i]allas id-danni hekk likwidati g]an-nom uso u telf profitt fil-gestjoni tat-truck ERF bin-numru KAD 978;

Bl-ispejje\ komprizi dawk tal-ittri legali tat-28 ta' Di`embru, 2000 u d-9 ta' Jannar, 2001 u bl-ingunzjoni tal-konvenut g]as-subizzjoni;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-imsemmiya kumpannija, flimkien ma\`lew[(2) dokumenti mag]ha mehmulin;

Rat in-Nota mressqa fis-16 ta' Marzu, 2001, li biha l-Kontrollur tad-Dwana e`epixxa:

1. Illi preliminarjament in-nullita' ta`-`itazzjoni stante li hemm li[i spe`jali u `ioe' l-Ordinanza tad-Dwana Kap 37 li tipprovdi pro`edura o]ra biex tkun impunjata n-nota ta' qbid;
2. Illi ming]ajr pre[udizzju g]as-suespost, it-tieni, it-tielet u r-raba' talba huma nulli stante li biex jintalab]las ta' danni wara e`er`izzju ta' poter amministrattiv, irid l-ewwel jkun dikjarat li l-att amministrattiv hu null, u mbag]ad b'azzjoni separata, irid ikun ippruvat li dak l-att amministrattiv sar ai termini tal-artiklu 469A tal-Kap 12. Huwa biss f'dak il-punt, li tista' ssir talba g]all-]las tad-danni;
3. Illi ming]ajr pre[udizzju g]as-suespost, fir-rigward tat-talba g]all-]las tal-ispejje\, l-ispejje\ legali li jistg]u jintalbu jinkludu biss dawk tal-ittri uffijali u mhux tal-ittri bonarji, u g]alhekk ma jistg]ux jintalbu spejje\ ta' ittri li m'humex ittri uffijali jew atti o]ra tal-Qorti;
4. Illi fil-mertu, u ming]ajr pre[udizzju g]as-suespost, in-nota ta' qbid in]arget regolarment u skond il-li[i, stante li t-truck numru ta' re[istrazzjoni KAD 978 kien il-mezz li fih in[arru o[[etti sdazjati u g]alhekk huwa su[[ett g]all-konfiska skond kif tipprovdi l-Ordinanza tad-Dwana;
5. Illi fi kwalunkwe ka\, in-nota ta' qbid]arget b'mod regolari u skond il-li[i, u g]alhekk il-konvenut Kontrollur tad-Dwana m'g]andhux ibati spejje\;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-imsemmi Kontrollur tad-Dwana;

Rat id-degriet tag]ha tat-3 t'April, 2001, li bih, g]all-finijiet tal-artikolu 164(2) tal-Kap 12 tal-Li[ijiet ta' Malta, u fid-dawl tal-ewwel e`ezzjoni mressqa, il-Qorti ordnat il-bidla tal-atti, billi minflok l-att ta`-`itazzjoni jitressaq rikors, u dan kif trid il-li[i

g]all-pro`edura mibdija mill-kumpannija rikorrenti ta]t il-Kap 37 tal-Li[ijiet ta' Malta;

Rat ir-rikors li tressaq fil-5 t'April, 2001, bit-talba formulata skond ma trid il-li[i¹;

Rat id-Degriet tag]ha tat-23 ta' Mejju, 2001, li bih tat lill-partijiet il-fakulta' li jressqu s-sottomissjonijiet tag]hom dwar it-tieni e`ezzjoni tal-intimat b'noti ta' sottomissjonijiet;

Rat in-Nota ta' Sottomissjonijiet imressqa mill-intimat fit-28 ta' Settembru, 2001², dwar it-tieni e`ezzjoni tieg]u;

Rat illi, g]alkemm laqg]et in-notifika tal-imsemmija Nota tal-intimat, il-kumpannija rikorrenti naqset li tressaq Nota ta' Twe[iba;

Rat illi, g]alkemm im]ollija g]al dan il-g]an, il-kumpannija rikorrenti naqset li tressaq trattazzjoni jew tag]mel sottomissjonijiet lill-Qorti dwar l-imsemmija tieni e`ezzjoni;

Rat l-atti kollha tar-rikors;

Rat id-Degriet tag]ha tal-20 ta' Frar, 2002, li bih]alliet ir-rikors g]al-lum g]ad-de`i]joni dwar it-tieni e`ezzjoni tal-intimat;

Ikkunsidrat:

Illi b'din l-azzjoni l-kumpannija rikorrenti, b]ala sid ta' trakk re[istrat bin-numru KAD-978, qeg]da titlob illi l-intimat jitlaq minn ta]t idejh l-istess trakk wara li fuqu kienet instabet tag]bija ta' xorb alko]oliku li allegatament ma t]allasx dazju

¹ Pa[[. 16 sa 18 tal-pro`ess

² Pa[[. 26-7 tal-pro`ess

fuqha. Il-kumpannija rikorrenti qeg]da titlob ukoll il-]las tad-danni;

Illi l-intimat laqa' g]al din l-azzjoni, fost l-o]rajn, billi qal li t-tieni talba u dawk li jitmisli minnha ma jiswewx qabel ma ji]i dikjarat li l-att amministrattiv li bis-sa]]a tieg]u t-trakk inqabad kien null, u mbag]ad, b'azzjoni separata, li dak l-g]amil null kien jikser l-artikolu 469A tal-Kap 12;

Illi hija dwar din l-e`ezzjoni li qeg]da ting]ata din is-sentenza;

Illi l-intimat, biex iseddaq l-e`ezzjoni tieg]u, ressaq dawn l-argumenti fin-Nota tieg]u: li l-pro`edura mressqa mill-kumpannija rikorrenti hija dik imsemmija fl-artikolu 72 tal-Kap 37; li l-imsemmija li]i spe`jali tag]ti lil kull min ikun ikun sid ta' o[[ett maqbud mill-Kontrollur tad-Dwana r-rimedju spe`jali hemm imsemmi, ji]ifieri li jew jitlob lura l-]wejje[maqbuda jew li huwa be]siebu jitlobhom lura; li l-ordni ta' qbid mag]mul mill-intimat jikkostitwixxi g]amil amministrattiv; illi, l-Qorti tist]arre[g]amil amministrattiv biss jew jekk dak l-g]amil jikser il-kostituzzjoni jew jekk isir lil hinn mis-setg]at ta' min ikun wettqu; li l-qbid tat-trakk sar mill-intimat fis-setg]at lilu mog]tjin mil-li]i, u g]alhekk, *intra vires* is-setg]at tieg]u; u, g]alhekk, ma jistg]ux jintalbu danni dwar dan l-g]amil;

Illi, kif ing]ad, l-kumpannija rikorrenti ma ressqet l-ebda sottomissjoni biex tmieri dawn l-argumenti tal-intimat;

Illi l-Qorti, wara li fliet l-azzjoni mibdija, u qisitha fid-dawl tal-artikoli relattivi tal-Kap 37 u tal-artikolu 469A tal-Kap 12, issib li l-e`ezzjoni preliminari g]andha mis-sewwa;

Illi skond id-dispolizzjonijiet tal-artikolu 469A tal-Kodi`i tal-Organizazzjoni u Pro`edura ~ivili, hemm dak li jg]id li f'azzjoni ta' st]arri[[udizzjarju ta' azzjoni amministrattiva, min jag]mel il-kawla jista' jinkludi fit-talbiet tieg]u talba g]all-]las tad-danni m[arriba liema talba tkun imsejsa fuq ir-

responsabbilta' allegata tal-awtorita' pubblika li tkun g]amlet delitt jew kwa\i delitt li jo]ro[mill-att amministrattiv³. Il-kliem tal-li[i juri bla xkiel ta' xejn li, sabiex jista' wie]ed jitlob il-]las tad-danni, il-kaw\la je]tie[li "ssir bis-sa]]a ta' dan l-artikolu". Ir-rikors tal-lum sar ta]t id-dispo\izzjonijiet tal-Kap 37 u mhux ta]t l-artikolu 469A tal-Kap 12. Huwa minnu li, kif [ie g]add ta' drabi de`i\, fl-azzjoni ta' st]arri[[udizzjarju ta' azzjoni amministrativa jistg]u jsiru azzjonijiet li jinkludu dik ta' likwidazzjoni u kundanna ta']las ta' danni, imma biex dan ise]], dejjem jibqa' l-fatt li l-azzjoni ewlenija tkun dik li tiddikjara l-azzjoni jew g]amil amministrativ b]ala ma jiswiex, ji[ifieri null;

Illi, f'dan il-ka\, il-kumpannija rikorrenti lanqas biss allegat li dak li g]amel l-intimat jew kien bi ksur tal-Kostituzzjoni jew li mar lil hinn mis-setg]at mog]tija lilu mil-li[i. Lanqas ma saret xi allegazzjoni li l-intimat, f'`irkostanzi b]al dawk li kien instab fihom it-trakk, ma kellux is-setg]at li jordna l-qbid tieg]u. Dak li tis]aq fuqu l-kumpannija rikorrenti hu li (a) hija s-sid tat-trakk maqbud, (b) li hija ma kellha x'taqsam xejn mat-tag]bija li kien hemm fuqu meta nstab mimli xorb alko]oliku li jing]ad li ma kienx t]allas id-dazju fuqu, u (c) li \-amma tieg]u qeg]da tkun kaw\la ta' telf u spejje\ g]aliha. L-ebda wa]da minn dawn il-kaw\ali ma titfa' b'xi mod l-i`ken jjiel ta' dell li l-intimat ma messux g]amel dak li g]amel;

Illi l-Qorti lanqas ma hija sejra tid]ol fil-kwestjoni dwar jekk l-intimat g]amilx sewwa jew le, u dan biex bl-ebda mod ma jkun pre[udikat il-jedd li l-kumpannija rikorrenti jista' jkollha 'l quddiem fi pro`eduri g]al dan il-g]an. Is-soluzzjoni tal-kwestjoni mqanqla mill-e``ezzjoni ta]t e\ami tinstab fil-mod ta' kif l-azzjoni rikorrenti hija mfassla;

Illi l-azzjoni rikorrenti nbdiet wara li, skond ma jing]ad fil-premessi tar-rikors, il-kumpannija rikorrenti g]arrfet lill-intimat li hija kienet qeg]da titolbu je]les it-trakk tag]ha minn ta]t l-awtorita' u li, fin-nuqqas, kienet qeg]da tiriserva kull jedd

³ Art 469A(5) tal-Kap 12

mogħti lilha taġt l-artikolu 73 tal-Kap 37 “għad-danni”⁴. F’dak l-avvi, ma hemm l-ebda xilja min-naġa tal-kumpannija rikorrenti li l-għamil tal-Kontrollur tad-Dwana kien lil hinn mis-setgħat li l-liġi taġt. Minbarra dan, l-artikolu 73 ma jaġmel l-ebda riferenza għal xi likwidazzjoni ta’ danni fil-pro`edura spe`jali maġsuba skond dik il-liġi spe`jali;

Illi dan kollu juri, fil-fehma meqjusa ta’ din il-Qorti, li l-azzjoni rikorrenti setgħet timmira biss għar-rilaxx minn idejn l-intimat tat-trakk maqbud minnu, u dan wara li l-Qorti tkun soddisfatta li għandha tordna tali jelsien. Taġt din il-pro`edura spe`jali, r-rikorrent ma għandux jiġalla jressaq azzjoni oġra li l-liġi tjares b’mod u b’reġoli spe`jali;

Għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti qegħda tidde`iedi billi:

Filwaqt li **tilqa’ t-tieni e`ezzjoni tal-intimat**, tiddikjara li tastjeni milli tqis it-tieni, it-tielet u r-raba’ talbiet tal-kumpannija rikorrenti, u teġles lill-intimat milli joqgħod fil-kawla dwarhom, bl-ispejje\ kontra l-kumpannija rikorrenti.

Moqrija

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.,
16 ta’ Mejju, 2002

Charles Falzon,
Deputat Reġistratur,
16 ta’ Mejju, 2002

⁴ Dok “B” f’paġ. 6 tal-pro`ess